

Fizinis smurtas

Fizinis smurtas yra veiksmas, kuriuo siekiama sukelti skausmą ir (arba) sužaloti. Tai dažniausiai atpažįstama smurto forma, turinti labai plačią veiksmų amplitudę – nuo pastūmimo, smūgio, spyrio iki sunkaus kūno sužalojimo bei nužudymo.

Kaip ir kitomis smurto formomis, fiziniu smurtu siekiama ne tik sukelti fizinį skausmą, bet ir apriboti kito asmens apsisprendimo laisvę. Fiziniu smurtu siunčiama aiški žinutė nukentėjusiam asmeniui: „Galiu tau daryti tai, ko nenori.“ Fizinė prievarta gali būti naudojama sąmoningai, siekiant išlaikyti galią ir kontrolę, fizinė prievarta gali būti ir nesąmoninga, tačiau paprastai ja siekiama išlaikyti ir įtvirtinti kito asmens (dažniausiai silpnesniojo – moters ar vaiko) paklusnumą, bejėgiškumą.

Ypatingą dėmesį reikėtų atkreipti į mažiausius visuomenės narius – mažamečius vaikus, kurie ne tik negali, nemoka apsiginti, bet ir nesuvokia, jog gali būti kitaip. Juk fizinis smurtas – tai dažniausiai sąmoningi smurtiniai veiksmai vaiko atžvilgiu, jie sukelia vaikui skausmą ir gali sužaloti jo sveikatą. Fizinė prievarta taip pat yra ir fizinių bausmių taikymas – mušimas ar kankinimas. Moksliniais tyrimais nustatyta, jog net ir suaugus išlieka vaikystėje patirto smurto pasekmės. Pasekmių stiprumas priklauso nuo vaiko amžiaus, lyties, matomo smurto dažnumo ir stiprumo. Vaikai mato ir girdi daugiau nei tėvai nori žinoti, t. y. vaikai žino apie 70–80 % smurto atvejų jų šeimoje. Irodyta, kad vaikai, augę smurtinėje aplinkoje, daug dažniau kenčia nuo emocinių ir elgesio sutrikimų. Žmonių, užaugusių tokioje aplinkoje, gyvenimo kokybė yra kur kas prastesnė nei tų, kurie nematė smurto.

Tad yra be galo svarbu, jog tėvai savo vaikus apsaugotų nuo juos žalojančios patirties.

Kaip atpažinti, kad esate linkę į fizinę prievartą?

Daugelis mūsų veiksmų, ypač šeimoje, tarpasmeniniuose santykiuose, yra išmokti ir nusižiūrėti artimiausioje aplinkoje dar vaikystėje. Tai reiškia, kad reakcijos neretai būna automatinės, nesąmoningos arba menkai apgalvotos. Kita vertus, tai taip pat reiškia, kad dedant pastangas ir skiriant pakankamai laiko gali būti išmokstama elgtis kitaip, įgyjami ir ugdomi nauji įgūdžiai. Besistengiant analizuoti savo veiksmus su kitais, o ypač mažamečiais, svarbu susirūpinti ir ieškoti pagalbos sau bei kitokių veikimo būdų, jei visgi pastebite, jog bendraujant su vaikais ar juos auklėjant:

- esate linkę mušti, suduoti ranka ar įvairiais daiktais;
- galite smogti, pastumti / stumdyti, papurtyti ar įspirti;
- galite ir kitaip sukelti skausmą (žnaibyti, tampyti už plaukų ar už rankos, suspausti, numesti, badyti aštriu daiktu ir kt.);
- galite grasinti, jog suduosite ar kitaip sužalosite;
- trukdote (arba fiziškai verčiate) vaikui miegoti;
- uždarote vaiką patalpoje;
- skiriate vaikui darbus neatitinkančius vaiko fizinių jėgų.

Visuomet galima keistis, kviečiame kreiptis pagalbos.